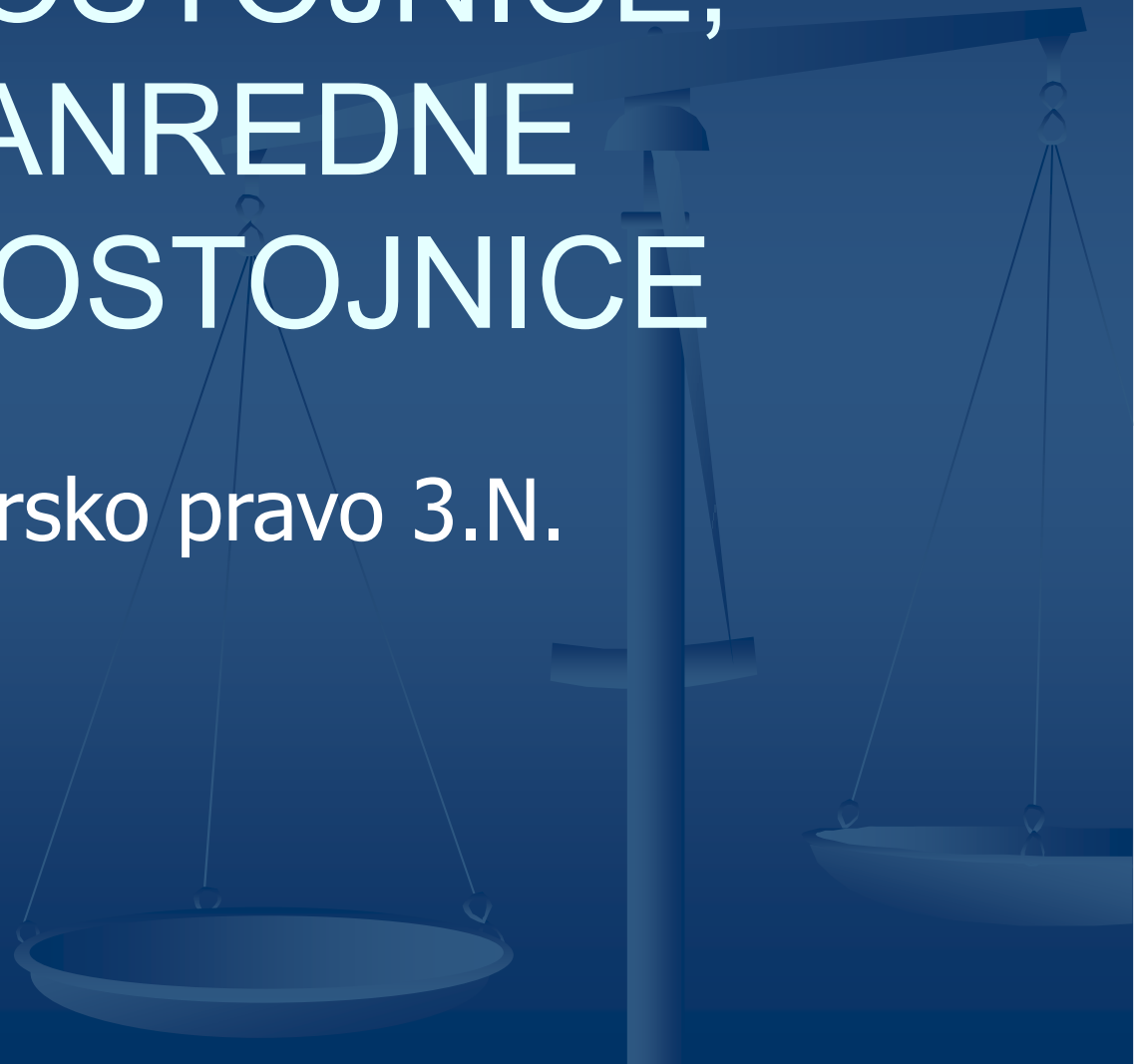

STOJNICE, PREKOSTOJNICE, IZVANREDNE PREKOSTOJNICE

Pomorsko pravo 3.N.

Stojnice (*laydays*)

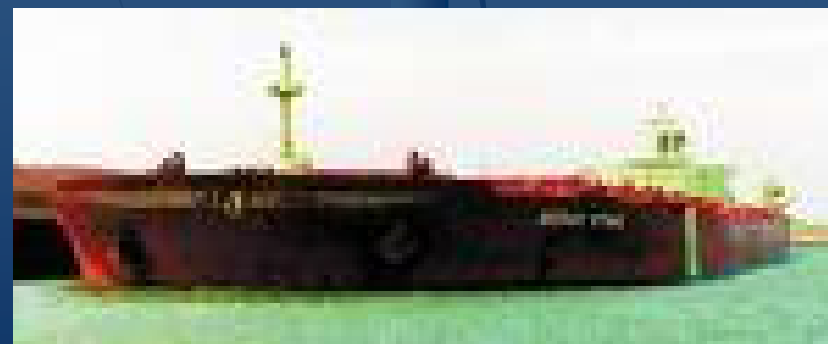
- redovito vrijeme određeno za ukrcavanje odnosno iskrcavanje tereta za koje se ne plaća posebna naknada u lukama,
- počinju teći određeno vrijeme nakon predaje pisma spremnosti - *Notice of readiness*

Pismo spremnosti (Notice of readiness)

Ako se pismo spremnosti preda najkasnije dva sata prije proteka prijedodnevno radnog vremena, stojnice počinju teći s poslijepodnevnom radnim vremenom istog dana.

Preda li se pismo spremnosti kasnije, stojnice počinju teći sutradan s početkom prijedodnevno radnog vremena.

Trajanje stojnica

Trajanje stojnica određuje se prema običajima luke.

Stojnice se računaju prema radnim danima i dijelovima radnog dana, pri čemu se kao jedan radni dan računaju 24 tekuća sata. U radne dane ne računaju se nedjelje, državni i drugi praznici kad se u luci ne radi, a ni vrijeme kad se, zbog vremenskih neprilika ili smetnji na strani broda, nije moglo ukrcavati

Prekostojnice (*demurrage*)

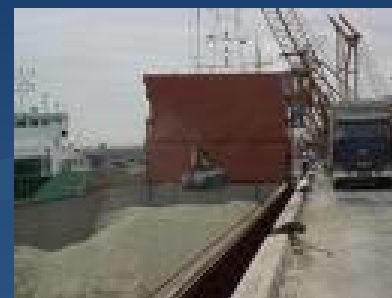
- su vrijeme za koje se produljuje ukrcavanje odnosno iskrcavanje tereta, ako nije izmanipuliran tijekom stojnica.
- počinju teći nakon stojnica, a za njih se plaća posebna naknada
- trajanje ovisi o ugovoru (klauzule), lučkim uzancama ili zakonu
- računaju se bez prekida prema tekućim danima i dijelovima dana,
- ne prekidaju se zbog djelovanja više sile ili zbog smetnji na strani broda
- naknada za prekostojnice plaća se svakog dana unaprijed za cijeli dan

Prekostojnice

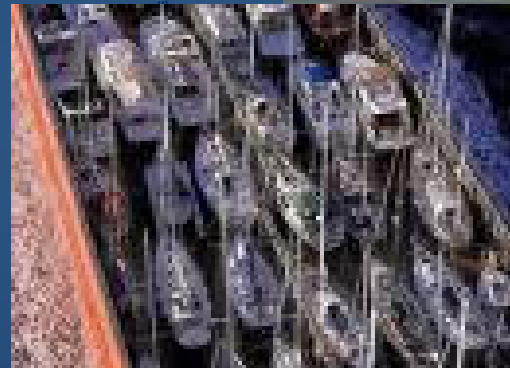
Kod ukrcaja tereta, ako se ne plati naknada za prekostojnice, ili kad isteknu prekostojnice, brod može odmah otputovati s ukrcanim dijelom tereta. Tada brodar zadržava pravo na punu vozarinu, naknadu za prekostojnice i druge tražbine koje mu pripadaju prema ugovoru.

Ako se radi o iskrcaju, brodar ima pravo iskrcati teret na rizik i trošak korisnika prijevoza

Izvanredne prekostojnice

- počinju teći ako se ni tijekom prekostojnica ne uspije ukrcati, odnosno iskrcati sav teret,
- naknada za izvanredne prekostojnice je 50% viša od naknade za prekostojnice

REVERZIBILNE STOJNICE, UŠTEDA U VREMENU

Stojnice se obično obračunavaju posebno za ukrcaj a posebno za iskrcaj tereta.

Može se ugovoriti i da se vrijeme za navedene operacije računa zajedno, tj. jedinstveno.

Tada se kompenzira gubitak ili dobitak na vremenu kod ukrcaja s onima kod iskrcaja.

Npr. kašnjenje u iskrcaju može se kompenzirati kraćim ukrcajem

Nagrada za uštedu vremena - *dispatch money.*

VREMENSKA TABLICA

- isprava u kojoj su po danima i dijelovima dana evidentirane bitne činjenice koje se odnose na tijek operacija ukrcaja i iskrcaja

U nju se unose podaci o:

- teretu,
- dolasku broda u luku,
- predaji **pisma spremnosti**,
- početku stojnica i prekostojnica itd.

Činjenično stanje - *Statement of facts.*

*Za razliku od linijskog prometa, u **slobodnom prijevozu**, kod tzv. trampera, određivanje detalja o obračunu stojnica, prekostojnica, izvanrednih prekostojnica i dispatch-a je jako važno*

